

PRAGMATIC FEATURES OF THE POETRY OF THE "NEW OBJECTIVITY"

The article describes the main pragmatic characteristics of the lyric-poetical discourse of the "New objectivity" as the leading art movement in Germany at the beginning of the twentieth century. Phonetic, morphological, syntactic and lexical properties realize pragmatic features and represent the main features of the aesthetics of this tenor. Implicatures can be implemented on the basis of allusions, hyperboles, metaphors, metonyms and periphrases. The intention of the author is manifested both at the level of the whole text and at the level of statements, it defines the corresponding types of illocutionary speech acts. The whole text defines such speech acts as assertives, directives and expressives; at the level of statements – assertives, directives, expressives, commissives, quesitives.

Key words: intention, lyric-poetical discourse, "New objectivity", poetics, poetry, pragma-poetics, pragmatics, speech act.

Зинаида Бандурко

ПРАГМАТИЧЕСКИЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПОЭЗИИ «НОВОЙ ДЕЛОВИТОСТИ»

В предлагаемой статье рассмотрены основные прагматические характеристики лирико-поэтического дискурса «новой деловитости» как ведущего художественного направления Германии начала XX века. Прагматические свойства обусловлены фонетическими, морфологическими, синтаксическими и лексическими особенностями и соответствуют главным чертам эстетики данного направления. Импликатуры могут быть реализованы на основе аллюзии, гиперболы, метафоры, метонимии и перифразы. Интенция автора проявляется как на уровне всего текста, так и на уровне высказывания и определяет соответствующие типы иллокутивных речевых актов. На уровне всего текста выделяем речевые акты ассертивы, директивы и экспрессивы; на уровне высказывания – ассертивы, директивы, экспрессивы, комиссивы, квеситивы.

Ключевые слова: интенция, лирико-поэтический дискурс, «Новая деловитость», поэзия, поэтика, прагмапоэтика, прагматика, речевой акт.

УДК 811.111:808.53

Яна Верменич
(Харків)**МУЛЬТИМОДАЛЬНА МЕТАФОРА В АНГЛОМОВНИХ
ДОКУМЕНТАЛЬНИХ ФІЛЬМАХ З ЕКОЛОГІЧНОЇ ПРОБЛЕМАТИКИ**

У статті розглянуто мультимодальну концептуальну метафору, середовищем функціонування якої є англomовні документальні фільми з екологічної проблематики, сукупність яких витлумачено як жанр екологічного кінодискурсу. Наведено огляд поля дослідження мультимодальної концептуальної метафори. Встановлено, що в аналізованому жанрі екологічного кінодискурсу провідне місце посідають два типи мультимодальних метафор із концептуальним референтом, що належить до домену ЕКОЛОГІЯ, – мультимодальна метафтонімія та мультимодальна метаметафора.

Ключові слова: екологічний кінодискурс, мультимодальна концептуальна метафора, мультимодальна метаметафора, мультимодальна метафтонімія.

У фокусі уваги у цьому дослідженні перебуває мультимодальна концептуальна метафора, середовищем побутування якої є англomовні документальні фільми з екологічної проблематики.

Теорія мультимодальної метафори є одним із сучасних напрямків розвитку теорії концептуальної (або когнітивної) метафори, що сформувалася наприкінці ХХ ст. [7; 8; 10; 4; 6]. Дж. Лакофф та М. Джонсон [7] довели, що метафора, на противагу традиційному її розумінню як риторичного засобу, є насамперед інструментом мислення. Концептуальна метафора визначається ними як розумовий механізм, що співвідносить дві ментальні сутності: ту, що піддається осмисленню (концептуальний референт), і ту, що залучається до її пояснення (концептуальний корелят) [там само, с. 1]. Під час порівняння референта з корелятом відбувається перехресне мапування (cross-mapping) [9, с. 245], яке тягне за собою інференції (entailments) [10, с. 47], тобто такі концептуальні ознаки, що безпосередньо не представлені у метафорі, але можуть бути виведені з неї логічним шляхом.

До недавнього часу у фокусі уваги мовознавців перебували концептуальні метафори, референт і корелят яких об'єктивовано знаками однієї і тієї самої семіотичної системи – природної мови, тобто мономодальні концептуальні метафори. Однак концептуальне перенесення може відбуватися й між ментальними сутностями, які втілено знаками, що належать до різних модусів, або семіотичних систем, наприклад, мовної і візуальної, які перебувають у фокусі уваги у цьому дослідженні. Концептуальну метафору, референт та корелят якої втілено у різних модусах (тобто за допомогою знаків різних семіотичних систем), називають мультимодальною [3, с. 385].

Об'єктом цього дослідження є мультимодальні метафори, концептуальні референти яких належать до домену ЕКОЛОГІЯ, а **предметом** – особливості взаємодії вербальних і візуальних засобів утілення мультимодальних метафор різних типів у жанрі документального фільму з екологічної проблематики.

Актуальність роботи зумовлена тим, що новітній екологічний підхід у його когнітивно-дискурсивному вимірі вперше застосовано до розгляду мультимодальних метафор з концептуальним референтом, що належить до домену ЕКОЛОГІЯ. Встановлення типів мультимодальних концептуальних метафор, які притаманні англomовному екологічному кінодискурсу, та виявлення особливостей взаємодії лінгвальних та візуальних засобів об'єктивації їх концептуального референта та корелята, є назрілою потребою сучасної лінгвістики. Окрім того, виявлення специфіки мультимодальних метафор, концептуальним референтом яких є екологічні поняттєві сутності, набуває особливої важливості в сучасну добу, що характеризується загостренням глобальної екологічної кризи.

Метою дослідження є виявлення типів мультимодальних концептуальних метафор з референтом ЕКОЛОГІЯ в англomовному екологічному кінодискурсі та з'ясування особливостей міжмодусного перехресного мапування. Поставлена мета передбачає розв'язання двох взаємопов'язаних **завдань**: по-перше, виявити ознаки англomовного екологічного кінодискурсу і встановити його гібридну природу; по-друге, виокремити типи і різновиди мультимодальних концептуальних метафор англomовного екологічного кінодискурсу з референтом ЕКОЛОГІЯ.

Матеріалом дослідження є 52 мультимодальні метафори, дібрані з 11 англomовних документальних фільмів з екологічної проблематики (2013-2016 рр.), сукупність яких витлумачено як субжанр екологічного кінодискурсу.

Під **екологічним кінодискурсом** розуміється сукупність кінотекстів, об'єднаних темою екології. Екологічний кінодискурс охоплює всю множину кінотекстів екологічної проблематики, які мають на меті дослідити, освітити, обговорити та знайти рішення екологічних проблем. Цей дискурс характеризується гібридністю, адже його жанри, зокрема жанри художнього та документального фільмів з екологічної тематики, перебуває на перетині таких дискурсів, як екологічний дискурс та кінодискурс.

Рис. 1. Англomовний екологічний кінодискурс та його жанри.

Іншими словами, окрім того, що документальні фільми екологічної тематики належать до екологічного дискурсу, вони також належать до кінодискурсу; у цьому полягає гібридність цього жанру.

Перейдемо до розгляду особливостей мультимодальної метафори, що функціонує у цьому жанрі. Мультимодальна метафора є значно складнішим механізмом смислотворення, ніж мономодальна метафора, оскільки процес транспозиції значення відбувається шляхом залучення знаків різних семіотичних систем, інтерфейс між якими вивчений на сьогодні недостатньо. Дослідження мультимодальних метафор англomовного екологічного кінодискурсу показало, що прості мультимодальні метафори цьому жанру не притаманні, оскільки екологічна проблематика, вочевидь, потребує складніших концептуальних утворень. Було виявлено два основні типи взаємодії візуального та вербального компонентів мультимодальної метафори в англomовному екологічному кінодискурсі: мультимодальну метафтонімію та мультимодальну метаметафору.

Мультимодальна метафтонімія. Розглянемо цей тип мультимодальної метафори на прикладі з фільму “Drop in the Ocean? Ireland and Climate Change” [1], а саме, GLOBAL WARMING is THE OCEAN / ГЛОБАЛЬНЕ ПОТЕПЛІННЯ є ОКЕАН (01:17). На самому початку фільму концептуальний референт GLOBAL WARMING / ГЛОБАЛЬНЕ ПОТЕПЛІННЯ актуалізовано у вербальному модусі шляхом застосування диктором номінацій *rising sea level* та *climate change*, які називають конкретні прояви глобального потепління – підвищення середнього рівня морів та кліматичні зміни. Концептуальний корелят THE OCEAN / ОКЕАН актуалізовано у візуальному модусі (відеоряд, що зображує океан).

Під час перегляду фільму стає ясно, що заголовок “Drop in the Ocean?” має два прочитання: метонімічне та метафоричне. Суть метонімічного прочитання, яке реалізується суто мовними засобами, полягає у тому, що навіть одна крапля, яка з’являється в океані внаслідок глобального потепління, є тривожним сигналом екологічної катастрофи, що насувається на людство. Метафоричне прочитання цього заголовку реалізується шляхом залучення візуальних засобів до процесу смислотворення. Утілений візуально концептуальний корелят THE OCEAN / ОКЕАН також актуалізовано метонімічно – океан зображено як бурхливі хвилі, що вибиваються на прибережне каміння. Таке міжмодусне перехресне мапування насичує концептуальний референт GLOBAL WARMING /

ГЛОБАЛЬНЕ ПОТЕПЛІННЯ такими інференціями, як МОГУТНІЙ/Є, РУЙНІВНИЙ/Е, НЕБЕЗПЕЧНИЙ/Е, тим самим збагачуючи його новими атрибутами – за Р. Ленекером, це деталізація (elaboration) [11, с. 15]. Саме у такий спосіб характеризується у розглядуваному документальному фільмі проблема глобального потепління: воно наступає на людство, як могутні хвилі океану на берег, а його наслідки можуть бути так само руйнівними, як сила хвиль. Таким чином, завдяки візуальному компоненту, відбувається процес метафоричного розгортання (extension) [там само] концептуального референта GLOBAL WARMING / ГЛОБАЛЬНЕ ПОТЕПЛІННЯ, тобто його заміщення іншим концептом – THE OCEAN / ОКЕАН, у результаті чого глобальне потепління набуває таких ознак, як POWERFUL / МОГУТНЄ, RUINOUS / РУЙНІВНЕ, DANGEROUS / НЕБЕЗПЕЧНЕ.

У цьому прикладі метафора та метонімія взаємодіють одна з одною, поєднуючись у єдине ціле. Комплексний механізм, що поєднує процеси метафоричного та метонімічного перенесення, отримав назву метафтонімії (термін Л. Гуссенса) [5, с. 323]. В основі цього явища лежать принципи інтеграції процесів метафоричного та метонімічного заміщення.

Мультиmodalна метаметафора. Термін «метаметафора» був уведений у науковий обіг К. Кедровим [1]. Н.А. Фатєєва тлумачить поняття метаметафори як масштабний код іносказання, складну ієрархічну структуру, яка скріплює собою текст, утворюючи парадигматичні зв'язки його фрагментів [2, с. 57]. У метаметафорі нас цікавить не тільки її здатність пронизувати значні проміжки дискурсу, виконуючи дискурсові функції, але й когнітивний механізм, що лежить в її основі. Зазначимо, що останній пояснюється З. Кьовечешем за допомогою терміна «діапазон метафори» (range of metaphor) [6, с.64], що позначає низку концептуальних корелятивів, співвідносних з одним тим самим концептуальним референтом. Ці концептуальні корелятиви залучаються для того, щоб висвітлити різні характеристики референтного концепту. У цьому дослідженні ми застосовуємо співвідносний із терміном «діапазон метафори» термін «метаметафора», який вже вкоренився у східнослов'янській лінгвістиці.

Мультиmodalна метаметафора характеризує референт із різних боків, комплексно висвітлюючи його різні аспекти. Окремі метафори, що входять до складу метаметафори, деталізують референтний концепт у той або той спосіб [11, с. 15, 17]. Покажемо це на прикладі, який дібрано з фільму “Earth on Fire” [2], де мультиmodalна метаметафора застосовується для всебічної характеристики концептуального референта MEGA-FIRE / МЕГАПОЖЕЖА, де останній характеризується у різних аспектах за допомогою різних метафор.

У першій метафорі (1:30-1:40) у складі аналізованої метаметафори мегапожежа порівнюється із атомною бомбою (MEGA-FIRE is AN ATOMIC BOMB). Зауважимо, що мегапожежа – це новий вид лісових пожеж, більш масштабний та руйнівний, ніж ті, що були раніше. Вербальний корелятив (*atomic bomb*) звучить у тексті диктора: *That's a certain metaphoric equivalent of an atomic bomb.* Цей текст супроводжується візуальним рядом, який зображує дим у формі, характерній для вибуху атомної бомби, після чого з'являються кадри палаючого лісу. Такий візуальний ряд розгортає референтний концепт MEGA-FIRE / МЕГАПОЖЕЖА у NUCLEAR EXPLOSION / ЯДЕРНИЙ ВИБУХ.

Далі концептуальний референт розглядається із нового боку, тобто відбувається зміна ракурсу концептуалізації: *That's what a mega-fire is, it's muscular, it's mean, it's big, it's aggressive.* Референт MEGA-FIRE / МЕГАПОЖЕЖА насичується характеристиками, які взагалі притаманні людині: MUSCULAR / МУСКУЛИСТИЙ, MEAN / ПІДЛИЙ, BIG / ВЕЛИКИЙ, AGGRESSIVE / АГРЕСИВНИЙ. Таким чином, шляхом використання специфічних мовних засобів відбувається персоніфікація концепту MEGA-FIRE / МЕГАПОЖЕЖА, а також уводиться метафора MEGA-FIRE is A PERSON / МЕГАПОЖЕЖА є ЛЮДИНА. Уведення нової метафори тягне за собою такі інференції: НЕПЕРЕДБАЧУВАНИЙ/А, НЕБЕЗПЕЧНИЙ/А.

Наступна метафора зображує те, що залишається після мегапожежі (6:14-6:26). Референтом знову є концепт MEGA-FIRE / МЕГАПОЖЕЖА, але на цей раз пояснюється

конкретніше явище: наслідки її неймовірної та руйнівної сили (MEGA-FIRE is A RUINOUS NUCLEAR EXPLOSION / МЕГАПОЖЕЖА є РУЙНІВНИЙ ЯДЕРНИЙ ВИБУХ). Візуальний компонент ілюструє наслідки такої лісової пожежі, зображуючи пустинну територію, на якій після пожежі немає нічого, крім залишків згорілих рослин. У тексті цей ландшафт порівнюється з ландшафтом на Луні – *a moonscape* (вербальний корелят). Ознаки поверхні Луни, переносяться на опис території, що постраждала від пожежі – пустинна, де немає життя. За допомогою цієї метафори-складника метаметафора актуалізує новий аспект концепту MEGA-FIRE / МЕГАПОЖЕЖА, а саме, не лише інференції, які адресат усвідомлює із попередньої метафори – масштабність, агресивність та непередбачуваність, але й нову інференцію – здатність винищувати все живе.

Інша метафора у складі метаметафори MEGA-FIRE is A NUCLEAR EXPLOSION / МЕГАПОЖЕЖА є ЯДЕРНИЙ ВИБУХ ставить під сумнів доречність базової концептуальної метафори FIRE IS A DESTROYER / ВОГОНЬ є ВІНИЩУВАЧ та стає підґрунтям для осмислення концепту FIRE / ВОГОНЬ, як природного та необхідного: *and in the early 1900s came a policy that's a key contributor to the mega-fires of today. Fire Suppression. One careless second with a match and America the Beautiful becomes America the Ugly*" (25:27 – 25:50). Ця мультимодальна метафора складається з двох частин: по-перше, це базова концептуальна метафора FIRE IS A DESTROYER / ВОГОНЬ є ВІНИЩУВАЧ, та по-друге, метафора FIRE SUPPRESSION IS A KEY CONTRIBUTOR TO MEGA-FIRES / БОРОТЬБА З ВОГНЕМ є ГОЛОВНЕ ДЖЕРЕЛО МЕГАПОЖЕЖ. Перша базова концептуальна метафора є звичною для носіїв англійської мови. Вербальний референт – *one careless second with a match* – позначає концепт FIRE / ВОГОНЬ. Вербальний корелят метафори – *America the Beautiful becomes America the Ugly* – яскраво ілюструється візуальним компонентом, який зображує прапор Америки, викладений сірниками. Один запалений сірник потрапляє на цей прапор та за декілька секунд знищує його. Таким чином підкреслюється руйнівність лісових пожеж, які можуть викликати неминучі наслідки – спалити усю Америку. Інференція із цієї метафори – заклик до боротьби проти лісових пожеж. Проте залучення наступної метафори, шляхом перегляду (*questioning*), ставить під сумнів доречність першої метафори. Вербальний корелят – KEY CONTRIBUTOR TO MEGA-FIRES / ГОЛОВНЕ ДЖЕРЕЛО МЕГАПОЖЕЖ, референт – FIRE SUPPRESSION / БОРОТЬБА З ВОГНЕМ. Тобто боротьба з лісовими пожежами насправді є головним чинником, що провокує ще більші пожежі. На цьому етапі ще не зовсім зрозуміло, як саме це відбувається, але дві наступні мультимодальні метафори проливають світло на це питання.

Колишній пожежник показує ліс, який начебто вже протягом більш ніж ста років рятують, і в якому за цей час не було жодної пожежі. Проте ліс не виглядає здоровим, через сухе та старе гілля, голки та листя, що впали з дерев, ліс виглядає заваленим та засміченим (27:11 – 27:43). Таке враження надає візуальний компонент метафори, ілюструючи слова пожежника: *I look at this as a verdant cancer. This is a landscape of wounds*. Референт метафори – концепт FIRE SUPPRESSION / БОРОТЬБА З ВОГНЕМ – пов'язується з вербальними корелятами A VERDANT CANCER / РОСЛИННИЙ РАК та A LANDSCAPE OF WOUNDS / КРАЄВИД РАН. Відсутність пожеж у лісі як результат ефективної боротьби з ними поступово провокує розростання хвороби лісу. Так само як і клітини раку, які починаються з невеликої кількості, надалі розростаються та захоплюють увесь організм хворого, поступово знищуючи його, так і у лісі накопичуються зайві залишки сухого сміття, яке раніше винищували пожежі та звільняли місце для нових рослин. І чим далі, тим більше цих залишків у лісі, а отже і більша загроза знищення для усього лісу, адже, з лісовими пожежами, як і з раком, на певному етапі стає неможливо боротися. За такої кількості горючих залишків, коли почнеться пожежа, вона пошириться на увесь ліс до самих вершин дерев та повністю винищить його. Інший корелят, A LANDSCAPE OF WOUNDS / КРАЄВИД РАН, порівнює такі залишки у лісі з ранами. Для лісу це болючі місця, які раніше лікував вогонь, а зараз ліс змушений страждати від них. Таким чином, ця метафора пояснює,

як саме боротьба з вогнем провокує більші пожежі, роблячи попередню метафору зрозумілою.

Таким чином, мультимодальна метаметафора MEGA-FIRE IS A NUCLEAR EXPLOSION / МЕГАПОЖЕЖА Є ЯДЕРНИЙ ВИБУХ розроблюється за допомогою низки мультимодальних метафор-складників та характеризує референт MEGA-FIRE / МЕГАПОЖЕЖА з різних боків. Перша метафора характеризує природу референта. Друга – вказує на наслідки. Інференція із перших двох метафор, яка підкріплюється ще й наступною метафорою, – необхідність боротьби із мегапожежами. Проте наступні метафори ставлять під сумнів такий висновок, характеризуючи концептуальний референт FIRE SUPPRESSION / БОРОТЬБА З ВОГНЕМ. Перша з них, з одного боку, вказує на логічність необхідності боротьби з лісовими пожежами, адже вони несуть загрозу для цілої країни, а з іншого, ставить цю ідею під сумнів, вказуючи, що така боротьба є одним із основних чинників більш страшної проблеми. Друга метафора обґрунтовує сумнів, висунутий у попередній метафорі. Тепер референт FIRE SUPPRESSION / БОРОТЬБА З ВОГНЕМ розуміється не традиційно, як щось героїчне, що рятує ліс та людство, а як те, що лише гальмує вирішення проблеми та провокує ще жахливіші наслідки.

Підсумуємо вищевикладене у такий спосіб. В англomовному екологічному кінодискурсі візуальний компонент мультимодальної метафори, концептуальний референт якої належить до домену ЕКОЛОГІЯ, може ілюструвати вербальний корелят, створюючи більш яскравий образ в уяві адресата, реалізовувати метафоричне значення, виділяючи ознаки зони перехресного мапування, розширювати концептуальний референт або вказувати на неметафоричне значення вербального корелята. Таким чином, візуальний та вербальний компоненти досліджуваних метафор можуть знаходитися у таких типах відносин: посилення, нарощування, зміна ракурсу концептуалізації.

Розв'язання поставлених у роботі завдань не є свідченням того, що порушену проблематику вичерпано; навпаки, кожен із виокремлених типів мультимодальної метафори – метафтонімія та метаметафора – є доволі складним концептуальним утворенням, яке може втілюватися в екологічному дискурсі у цілій низці варіантів. Їх виокремлення та опис із позицій теорії концептуальної інтеграції є п е р с п е к т и в н и м напрямком розвитку цієї теми.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кедров К. Энциклопедия метаметафоры. – М.: «ДООС»; Изд-е Е. Пахомовой, 1999. – 128 с.
2. Фатеева Н. А. Контрапункт интертекстуальности или интертекст в мире текстов. – М.: Агар, 2000. – 280 с.
3. Forceville Ch. Non-verbal and multimodal metaphor in a cognitive framework: agendas for research / Charles Forceville // Multimodal metaphor. Forceville, Ch., Urios-Aparisi, E. (eds.). – Berlin-New York: Mouton de Gruyter, 2009. – P. 379–402.
4. Gibbs R. The poetics of the mind / Raymond W. Gibbs, Jr. – Cambridge, UK: Cambridge University Press, 1994. – 510 p.
5. Goossens L. Metaphonymy: the interaction of metaphor and metonymy in expressions for linguistic action / L. Goossens // Cognitive Linguistics. – 1990. – P. 323–340.
6. Kövecses Z. Metaphor: A Practical Introduction / Zoltan Kövecses. — Oxford, etc.: Oxford University Press, 2002. – 375 p.
7. Lakoff G. Metaphors We Live By / G. Lakoff, M. Johnson. – Chicago : Chicago University Press, 1980. – 242 p.
8. Lakoff G. More than cool reason: A field guide to poetic metaphor / George Lakoff, Mark Turner. – Chicago, IL: The University of Chicago Press, 1989. – 237 p.
9. Lakoff G. Contemporary theory of metaphor / G. Lakoff // Metaphor and thought : [ed. by A. Ortony]. – Cambridge : Cambridge University Press, 1993. – P. 202–251.
10. Lakoff G. Philosophy in the flesh / George Lakoff, Mark Johnson. – New York, NY: Basic Books, 1999. – 603 p.
11. Langacker R.W. Grammar and Conceptualization / Ronald W. Langacker. – Berlin, New York : Mouton de Gruyter, 2000. – 427 p.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Drop in the Ocean? Ireland and Climate Change [Electronic recourse]. – 2015. – URL: <http://topdocumentaryfilms.com/drop-ocean/>.
2. Earth on Fire [Electronic recourse]. – 2014. – URL: <http://topdocumentaryfilms.com/earth-fire/>.

Yana Vermenych

MULTIMODAL METAPHOR IN ENGLISH DOCUMENTARY FILMS ADDRESSING
ECOLOGICAL PROBLEMS

The study deals with multimodal conceptual metaphor which functions in English documentary films addressing ecological problems, the sum total of which is treated as a genre of English ecological film discourse. The paper provides a review of the field of multimodal conceptual metaphor study. It has been found out that in the analyzed genre of ecological film discourse there are two main types of multimodal metaphors with the conceptual referent belonging to the domain ECOLOGY: multimodal metaphonymy and multimodal metametaphor.

Key words: ecological film discourse, multimodal conceptual metaphor, multimodal metametaphor, multimodal metaphonymy.

Яна Верменич

МУЛЬТИМОДАЛЬНА МЕТАФОРА В АНГЛОЯЗЫЧНИХ ДОКУМЕНТАЛЬНИХ
ФИЛЬМАХ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ ПРОБЛЕМАТИКИ

В статье рассматривается мультимодальная концептуальная метафора, средой функционирования которой являются англоязычные документальные фильмы экологической проблематики, совокупность которых трактуется как жанр англоязычного экологического кинодискурса. Приведен обзор поля исследования мультимодальной концептуальной метафоры. Установлено, что в анализированном жанре экологического кинодискурса ведущее место занимают два типа мультимодальных метафор с концептуальным референтом, который относится к домену ЭКОЛОГИЯ, – мультимодальная метафтонимия и мультимодальная метаметафора.

Ключевые слова: мультимодальная концептуальная метаметафора, мультимодальная метафора, мультимодальная метафтонимия, экологический кинодискурс.

УДК 811.11: 81'253: 82

Юлія Кіщенко
(Херсон)

АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ОСНОВНИХ ВИДІВ ПЕРЕКЛАДУ

Стаття присвячена аналізу характерних особливостей письмового, усного та машинного перекладу. Надано коротку характеристику текстам, які найчастіше підлягають перекладу, виявлено закономірності практичної роботи, пов'язаної з перекладом та діями перекладача. Серед розглянутих типів текстів для письмового перекладу особливу увагу надано науковим і науково-технічним; проаналізовано характерні риси текстів сучасних засобів масової інформації та художньо-публіцистичних есе. Серед видів усного перекладу акцент зроблено на синхронному перекладі: детально висвітлено суть механізму синхронізації, який регулює розподіл рівнів усвідомлення між компонентами діяльності перекладача. Проаналізовано філософські основи та теоретичні принципи машинного перекладу.

Ключові слова: *текст, еквіваленти, відповідники, когнітивна інформація, оригінальний текст.*